

szállítás után is folyamatos kapcsolatban álltak a Svájcban élő zsidó vezetőkkel, többek közt Saly Mayerrel? Miért mulasztották el például a Joint, a Jewish Agency és a Haluc vezetői azoknak a jelentéseknek a közzétételét, melyeket a pozsonyi és a budapesti Mentőbizottság vezetőitől kaptak, köztük Weissmandel jelentését? Miért kezelték szigorúan titkos diplomáciai értesülésként Hitlernek a végleges megoldás kivitelezésére vonatkozó elhatározását? Joggal feltételezhetjük, hogy a szövetséges és a semleges országok sajtója már korábban is beszámolt volna a mészárlásról. A kezdeményezés azonban még június 19-e után is egy olyan zsidó férfiútól indult ki, aki nem volt vezetője semmiféle zsidó szervezetnek, de kapcsolatai révén olyan szerencsés helyzetben volt, hogy közvetlenül betekinthezett a Krausz által küldött anyagba.⁹⁶ Ez a férfiú George Mantello volt.

Összehangolt tájékoztatáspolitikai híján a BBC által sugárzott jegyzőkönyvrészleteket a világközvélemény alapján véve rémhírnék tartotta, melyeket diszkreditálás céljából terjesztenek egy hadviselő hatalom halálos ellenségéről. Ha a semleges országok, köztük Svédország és Svájc, valamint a Vatikán energikus sajtó- és rádiókampányt indított volna, amikor Pozsonyból megkapták a jegyzőkönyveket, a világ alighanem másfépp reagált volna, és Horthy valószínűleg előbb kényszerült volna cselekvésre. A Vatikán és a semleges országok azonban inkább törődtek szigorú semlegességük megőrzésével, mint azzal, hogy nyilvánosan hangot adjanak a magyar zsidókkal kapcsolatos aggodalmuknak. Még a pápa és Gusztáv király kéréseit is mindennemű hírverés nélkül, titkos diplomáciai üzenetként továbbították június végén. Az Egyesült Államok kormányzata csak 1944 novemberében talált módot a jegyzőkönyvek közzétételére⁹⁷, amikor a Vörös Hadsereg kérlelhetetlen előrenyomulása miatt a nácik már igyekeztek lerombolni a megsemmisítő létesítményeket és eltüntetni bűneik minden nyomát.

Úgy látszik, a jegyzőkönyveket a palesztinai sajtó – ezen belül mind a héber, mind a jiddis nyelvű – is figyelmen kívül hagyta, vagy talán nem is szerzett róluk tudomást.⁹⁸ Londonban, 1944. július 10-i keltezéssel a Jewish Telegraphic Agency (JTA – Zsidó Távirati Iroda) nyilvánosságra hozott egy beszámolót az auschwitzi és a birkenauai táborokról, mely a jegyzőkönyveken alapult és valószínűleg Montellótól származott.⁹⁹ A Jewish Agency vezetői számos forrásból folyamatosan tájékozódtak a nácik magyarországi zsidóellenes programjáról, egyebek közt a Mentőbizottságok pozsonyi, budapesti, isztambuli és svájci fiókirodáitól, valamint diplomáciai csatornákon. 1944. június közepén Joel Brand személyesen informálta őket (lásd a 29. fejezetet). 1944. június 24-én például Ignacy Schwarzbart tájékoztatta az Agencyt Jeruzsálemben a lengyel emigráns